

SUOMEN
BILJARDILIITTO ry

Radiokatu 20
00093 SLU

www.sbil.fi

Päivitetty 7.9.2016

9 10-pallon säännöt

10-palloa pelataan kymmenellä numeroidulla pallolla yhdestä kymmeneen ja lyöntipallolla siten, että kaikki lyönnit maalataan. Pallot pelataan nousevassa järjestyksessä ja pöydällä pieninumeroisimpaan palloon pitää osua lyöntipallolla ensin jotta lyönti olisi laillinen. 10-pallon laillisella lyönnillä pussittanut voittaa pelin. Jos 10-pallo menee aloituslyönnistä, se spotataan ja pelaaja jatkaa lyöntivuoroaan. Vain yksi pallo maalataan kerrallaan lyöntiä kohden, paitsi aloituslyönnissä jossa ei saa maalata mitään. (ks. *9.5 Lyöntien maalaaminen ja pallojen pussittaminen*)

9.1 Teikkaus

Pelaaja joka voittaa teikkauksen saa valita kuka suorittaa aloituslyönnin. (ks. *1.2 Teikkaus*). Normaalissa pelimuodossa on vuoroaloitukset. Katso kuitenkin säädösten kohta *15 Peräkkäiset aloituslyönnit*

9.2 Pakka

Pallot laitetaan kolmionmuotoiseksi pakaksi mahdollisimman lähelle toisiaan siten että 1-pallo on kolmion kärjessä ja aloituspisteellä ja 10-pallo on pakan keskellä. Muut pakan pallot asetetaan sattumanvaraiseen järjestykseen (ks. Säädösten kohta *4 Pakan tekeminen ja tapping.*)

9.3 Aloituslyönti

Seuraavat säännöt pätevät aloituslyöntiin:

- a) pelaaja saa vapaan käsipallon aloituslinjan takaa ja
- b) jos aloituksesta ei mene yhtään kohdepalloa pussiin, vähintään neljän kohdepallon on osuttava vähintään yhteen valliin, muuten lyönti on virheellinen. (ks. Säädösten kohta *17 Aloituslyönnin vaatimukset.*)

9.4 Aloituslyönnin jälkeinen lyönti – ”Push Out”

Jos aloituslyönnissä ei ole tapahtunut virhettä, lyöjä voi valita pelaavansa ”push outin”. Hänen täytyy ilmoittaa aikeestaan tuomarille ja tällöin virheet *6.2 Väärään palloon osuminen ensin* ja *6.3 Ei valliosumaa pallo-osuman jälkeen* eivät päde. Jos Push Outin aikana ei tapahdu virhettä, vastustaja saa päättää kumpi jatkaa. Push Outin aikana

pussitettu 10-pallo spotataan ilman virhettä. Muut push-outin aikana pussitetut pallot jäävät pussiin.

9.5 Lyöntien maalaaminen ja pallojen pussittaminen

Kun pelaaja yrittää pussittaa palloa (aloituslyöntiä lukuunottamatta), hänen täytyy ilmoittaa aikeestaan ilmoittamalla pussitettava pallo ja kohdepussi jokaisella lyönnillä elleivät ne ole ilmiselviä. Lyönnin muut yksityiskohdat, kuten valliosumat ja osumat muihin palloihin ovat samantekeviä.

Jotta pussitettava pallo voidaan laskea lyöjän eduksi, tuomarin täytyy olla varma mitä pelaaja aikoo yrittää. Jos tilanteessa on epäselvyyttä, esimerkiksi kyydin tai ylilyönnin tapauksessa, lyöjän täytyy ilmoittaa maalauksensa. Jos tuomari tai vastustaja on epä tietoinen lyönnin suhteen, sitä voidaan erikseen lyöjältä tiedustella.

9.6 Turvalyönti – ”Safety”

Lyöjä voi milloin tahansa, myös aloituksen jälkeen, ilmoittaa lyövänsä turvalyönnin eli ”safetyn” jolloin laillisen lyönnin jälkeen hänen lyöntivuoronsa päättyy. Jos lyöjä pussittaa laillisella turvalyönnillä pallon, on vastustajalla oikeus jatkaa pöydällä olevasta tilanteesta tai laittaa alkuperäinen lyöjä jatkamaan. (ks. 9.7 *Väärin pussitetut pallot* joka pätee myös safety -lyönnissä.)

9.7 Väärin pussitetut pallot

Jos pelaaja ei onnistu maalatussa lyönnissään ja maalattu pallo menee väärään pussiin tai väärä pallo menee pussiin, lyöjän lyöntivuoro päättyy ja vastustajalla on oikeus jatkaa pöydällä olevasta tilanteesta tai laittaa alkuperäinen lyöjä jatkamaan.

9.8 Lyöntivuoron jatkaminen

Jos lyöjä pussittaa laillisella lyönnillä maalatun pallon (paitsi push-outissa, ks. 2.4. *Erän toinen lyönti – Push Out.*), jäävät muut samalla lyönnillä pussitetut pallot pussiin (paitsi 10-pallo, ks. 9.9 *Pallojen spottaaminen.*) ja lyöjä jatkaa lyöntivuoroaan. Jos pelaaja maalaa ja pussittaa laillisella lyönnillä 10-pallon ennen kuin 10-pallo on pöydän viimeinen pallo, 10-pallo nostetaan pisteelle ja lyöjä jatkaa lyöntivuoroaan.

Jos lyöjä ei onnistu pussittamaan maalattua palloa tai tekee virheen, lyöntivuoro vaihtuu ja jos virhettä ei tapahtunut, vastustajan on jatkettava pöydällä olevasta tilanteesta.

9.9 Pallojen spottaaminen

Jos 10-pallo pussitetaan virheellä, push-outilla, aloituslyönnistä, maalaamattomana, väärään pussiin tai päättyy pelialueen ulkopuolelle, se spotataan. (ks. 1.4 *Pallojen spottaaminen*). Muita kohdepalloja ei spotata koskaan.

9.10 Virheet

Jos pelaaja tekee virheen, lyöntivuoro vaihtuu ja vastustajalla on vapaa käsipallo jonka hän saa asettaa pelialueelle minne tahansa. (ks. 1.5 *Vapaa käsipallo*).

Seuraavat ovat perusvirheitä 10-pallossa:

- 6.1 Lyöntipallon pussittaminen tai päätyminen pelialueen ulkopuolelle
- 6.2 Väärään palloon osuminen ensin
- 6.3 Ei valliosumaa pallo-osuman jälkeen
- 6.4 Ei jalkaa maassa lyönnin aikana
- 6.5 Pallo päätyy pelialueen ulkopuolelle
- 6.6 Palloon koskettaminen
- 6.7 Kaksoislyönti / Kiinniolevat pallot
- 6.8 Työntölyönti
- 6.9 Pallot vielä liikkeessä
- 6.10 Lyöntipallon virheellinen asettaminen
- 6.12 Keppi pöydällä
- 6.13 Väärällä lyöntivuorolla pelaaminen
- 6.15 Hidas pelaaminen
- 6.16 Pakan sapluunavirhe

9.11 Vakavat virheet

6.14 Kolme peräkkäistä virhettä aiheuttaa erätappion. 6.16 Epäurheilijamainen käytös aiheuttaa tuomarin määräämän rangaistuksen virheen luonteen ja vakavuuden huomioonottaen.

9.12 Tasapeli

Jos erä päättyy tasapeliin, alkuperäinen aloittaja aloittaa uudestaan. (ks. 1.12 Tasapeli)

Päivitetty 7.9.2016
Säännöt kohta 9.8